

Podróż po krajach anglojęzycznych:

IRLANDIA

Irlandia jest zachodnioeuropejskim, republikańskim państwem położonym na wyspie o tej samej nazwie. Otaczają ją wody Oceanu Atlantyckiego - w tym morza Irlandzkie i Celtyckie. Północno-zachodnią część wyspy zajmuje Irlandia Północna, należąca do Wielkiej Brytanii, a od reszty tego kraju oddziela Irlandię Kanał Świętego Jerzego. Stolicą Irlandii jest Dublin. Dominującą religią jest katolicyzm. Walutą Irlandii jest euro, które w 2002 roku zastąpiło funt irlandzki (IEP). Ostateczną datą uzyskania przez Irlandię niepodległości od Wielkiej Brytanii jest 6 grudnia 1921 roku. Języki urzędowe to irlandzki i angielski.

Flaga Irlandii to trzy pionowe pasy - zielony po lewej symbolizuje katolików,

pomarańczowy po prawej protestantów,

a biel między nimi dążenie do pokoju między wyznawcami tych dwóch religii.

Św. Patryk jest najbardziej znanym patronem Irlandii. Legenda głosi, że sprowadził chrześcijaństwo na wyspę, spopularyzował koniczynę i uwolnił Irlandię od węży. 17 marca uznawane jest za datę śmierci świętego i obchodzone jest w Irlandii od około 1500 lat.

Herbem Irlandii jest złota harfa o srebrnych strunach w błękitnym polu. To godło sięgające średniowiecza nazywane jest harfą Briana Śmiałego (pierwowzór herbu Irlandii znajduje się Trinity College w Dublinie). Widniała ona również na flagach oddziałów irlandzkich tworzonych w armiach na kontynencie europejskim w XVII-XVIII wieku.

Hymn Irlandii

Amhrán na bhFiann (Żołnierska pieśń)

Słowa w 1907 roku napisał Peadar Kearney, który razem z Patrikiem Heeneyem skomponował muzykę. Hymn jest marszem, nawiązuje do walk niepodległościowych. Stylizowany jest na pieśń żołnierską. Drukiem ukazał się w 1912 roku w czasopiśmie *Irish Freedom*. Hymnem państwowym jest od 1926 roku. Oryginalny tekst z języka angielskiego na irlandzki przełożył Liam O'Rinn. Ostatecznie jako hymn został zatwierdzony tylko refren pieśni, wykonywany w języku irlandzkim.

Wersja anglojęzyczna hymnu jest rozpowszechniona wśród Irlandczyków mieszkających w Ameryce, nieznających języka irlandzkiego.

National Anthem

The image displays the musical score for the National Anthem of Ireland, titled "National Anthem". The score is written in G major and 4/4 time. It features a melody line and a bass line. The lyrics are provided in both Irish and English. The Irish lyrics are: "Sin - ne Fian - na Fáil, a - ta faoi gheall ag Éir - rinn. Buion dár Sol - diers are we, whose lives are pledged to Ire - land. Some have slua thar toinn do rai - níng chughainn. Faoi mhóid bheith saor, Sean - come from a land be - yond the wave. Sworn to be free, no tír ár sin - sear feas - ta. Ní thag - far faoin tíor - an na faoin traili. A - more our an - cient sire - land. Shall shel - ter the des pot or the slave. To - nochta a theam sa bhear - na baol. Le géan ar Ghaeil chun báis nó saol. Le night we man the 'bear - na baol'. In Éir - in's cause, come woe or weal. Mid gun - na screach, faoi lámhach na bpi - léar. Seo libh canaigh na bhFiann can - non's roar and ri - fles peal. We'll chant a sol - dier's song. The score ends with a double bar line and a repeat sign.

SYMBOLE IRLANDII

Shamrock czyli trójlístna koniczyna

Legenda głósi, iż św. Patryk użył jej jako symbolu do zobrazowania, czym jest Trójca Święta. Św. Patryk to irlandzki święty narodowy (choć był Rzymianinem). Według starej legendy to święty Patryk, patron tego narodu, będzie go sądził w dniu Sądu

Ostatecznego. Najstawniejszym irlandzkim świętem jest właśnie Dzień Świętego Patryka (17 marca). W tym dniu Irlandczycy noszą przypięty do ubrania znaczek w kształcie shamrock. Symbol shamrock widnieje też na odznace czapek Gwardii Irlandzkiej.

Krzyż celtycki jest jednym z charakterystycznych dla Irlandii motywów. Jest tak rozpowszechniony i wtopiony w tutejszą kulturę, że oprócz kościołów i cmentarzy, które są naturalnym środowiskiem dla symboli religijnych ujrzeć go można w najprzeróżniejszych miejscach

Narodowym symbolem zwierzęcym Irlandii jest jelen

Dzień Świętego Patryka

Dzień świętego Patryka obchodzi się zawsze 17 marca. Dlaczego akurat w ten dzień? Jest to data śmierci świętego.

Patryk, będący patronem Irlandii, był misjonarzem, który nawracał mieszkańców wyspy. Zmarł dokładnie 17 marca 461 roku. Od tamtego czasu Irlandczycy dziękują mu za jego działalność w każdą rocznicę jego śmierci.

Poza piciem i ubieraniem się na zielono, wzięcie udziału w parady jest idealnym sposobem na świętowanie Dnia Św. Patryka. Co ciekawe, największe parady odbywają się poza granicami Irlandii, gdyż irlandzcy emigranci bardzo poważnie traktują święto.

W dzień św. Patryka, tradycja nakazuje ubieranie się na zielono. Dlaczego akurat ta barwa króluje podczas uroczystości? Zielon jest bowiem narodowym kolorem Irlandii. Nawiązuje on do porośniętych traw terenów kraju.

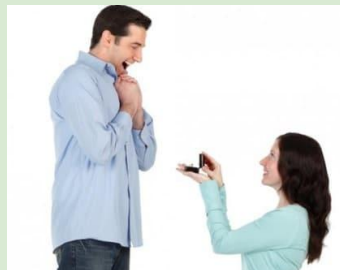
Święto wypada podczas Wielkiego Postu i tego dnia wedle tradycji irlandzkie rodziny odwiedzały ranniem kościoły, a wieczorem świętowały. Zawieszano wtedy Post i świętujący mogli tańczyć, pić, bawić się oraz ucztować. Tradycyjną potrawą tego dnia była kapusta ze skwarkami

CIEKAWOSTKI

Irlandzkim odpowiednikiem polskiego Tłustego Czwartku jest Pancake Tuesday "Dzień Naleśnika". Tego dnia Irlandczycy objadają się naleśnikami pod przeróżnymi postaciami.

Raz na cztery lata wypada szczególny dzień, w którym to kobiety oświadczają się mężczyznom. Dzieje się to 29 lutego

Najpopularniejszą irlandzką grą jest **hurling** – gra zespołowa, w której używa się kijów i piłek. Uważana jest za najszybszą grę zespołową świata.

Na całym świecie Irlandia znana jest z browaru Guinness. Jednak co ciekawe Irlandia nie jest największym rynkiem zbytu swojego piwa. Pierwszym jest ogólnie Wielka Brytania, zaś na drugim miejscu znajduje się Nigeria.

MUZYKA

Muzyka w Irlandii była przekazywana z pokolenia na pokolenie zawsze tylko ze słuchu, nie była nigdy zapisywana na papierze. Także i dzisiaj adepci uczący się tradycyjnej muzyki irlandzkiej grają tak jak słyszą.

Początki muzyki w Irlandii datowane są na około 2000 lat temu, kiedy na wyspie pojawili się **Celtowie**. Niewątpliwie znali muzykę Wschodu, z której wiele czerpali. Niewykluczone, że tradycyjna harfa irlandzka swoje początki ma w instrumencie egipskim.

Tradycyjnymi instrumentami irlandzkimi są **skrzypce**, **flet irlandzki**, **tin whistle (flażolet)**, **harfa celtycka**, **uilleann pipes (dudy irlandzkie)** oraz **bodhrán**. Ostatnio do instrumentarium dołączyła **gitara**. Na skrzypcach gra się w Irlandii od XVII wieku. Flet irlandzki jest zrobiony z drewna, znaną irlandzką melodią graną na flecie jest „**Danny Boy**”. Tin whistle jest prostym metalowym flecikiem zwanym też jako flażolet w Europie. Tin whistle zwany też jest 'penney whistle' ponieważ w XVI wieku był on bardzo popularny wśród biedaków, żebraków i włóczęgów na ulicach Dublina.

Harfa celtycka jest znacznie mniejsza aniżeli ta znana z dzisiejszych sal koncertowych. Muzyk trzymał ją zazwyczaj na swoim kolanie i przytrzymywał jedną ręką, a drugą grał. Jedna z najstarszych zachowanych harf celtyckich znajduje się w Trinity College w Dublinie i można ją tam oglądać. Pochodzi z XV wieku. Słowo 'harfa' znaczy tyle co szarpać, ja się można domyśleć związane to jest z metodą gry na tym instrumencie.

Jedną z form tradycyjnej muzyki są również opowieści, przedstawiane w formie śpiewanej. Nazywa się je '**sean-nós**' co oznacza stary styl. Śpiewa się je acapella, solo i bez muzyki. Śpiewak musi mieć znakomity głos. Treści pieśni dotyczą życia, radości i smutków, miłości i wojny i wielu, wielu innych elementów tego co nas otacza. Warto w tym miejscu wspomnieć także o pieśniach zwanych 'Cant' lub 'Shelta' śpiewanych w języku irlandzkich Travellersów.

Uilleann pipes to chyba najbardziej oryginalny instrument. Jego nazwa oznacza tyle co **dudy łokciowe**, gdyż pompuje się ich miech za pomocą pracy łokcia muzyka, a nie dmucha się w niego tak jak w dudach szkockich.

Dzisiejsza muzyka irlandzka, to oprócz wspomnianych już artystów czerpiących z tradycji, również inne różne nurty. Ostatnie dekady XX wieku to istny wysyp **zespołów rockowych**, które zawałdneły scenami muzycznymi całego świata. Jak na niewielki kraj jakim jest Irlandia ilość międzynarodowych sław muzycznych jest imponująca: **Thin Lizzy, U2, The Corrs, The Cranberries, Sinéad O'Connor, The Pogues.**

TANIEC

Taniec irlandzki nie ma sobie równych. Każdy, kto kiedykolwiek widział pokaz tańca irlandzkiego wie, że w tańcu irlandzkim najważniejsza jest wyprostowana sylwetka i praca nóg. Taniec irlandzki dzieli się na tańce solowe i grupowe.

Najbardziej popularnym rodzajem tańców solowych są tzw. **STEP DANCES**. Tańczone są w trzech różnych tempach:

- **Jig** - najbardziej popularny i tradycyjny rytm taneczny, posiadający wiele odmian.
- **Reel** - przybył do Irlandii ze Szkocji prawdopodobnie w XVIII wieku. To szybki taniec tańczony w metrum 4/4. Wykonywany w miękkich butach jest bardzo atletyczny, wymagający dużej ilości wyskoków i energetycznej prezentacji.

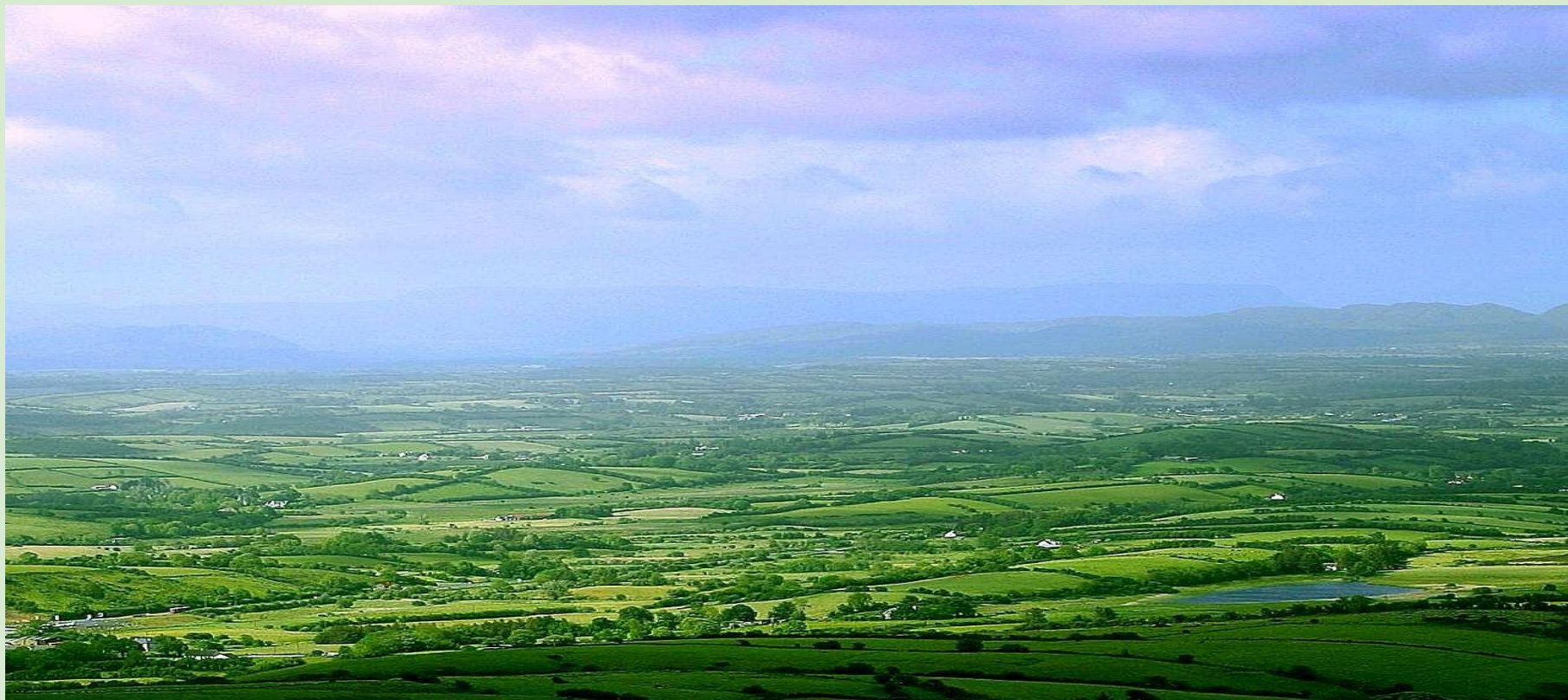
Baletki do tańca irlandzkiego. Fot. Dariusz Flortyszcak

Innym rodzajem tańców solowych, nieco niszowym i mniej znanym, jest tzw. **SEAN NÓS DANCE**. Sean nós oznacza w języku irlandzkim "stary styl" i odnosi się zarówno do specyficznego stylu muzyki, śpiewu, jak i tańca. W odniesieniu do tego ostatniego oznacza luźną formę stepowanego solowego tańca irlandzkiego, nieco starszą i mniej formalną niż ta najbardziej dziś znana zorientowana na współzawodnictwo lub pokazy taneczne.

Rolą tańców grupowych była przede wszystkim dobra zabawa i możliwość spotkania towarzyskiego. Wśród tańców grupowych wyróżniamy **TĄNCE SETOWE** oraz **TĄNCE CÉILI**.

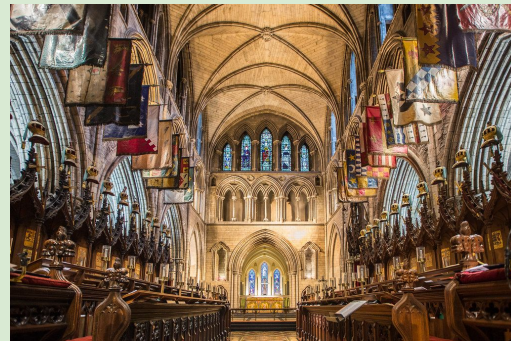
Co warto zobaczyć?

DUBLIN

Deszcz i kufel guinnessa to najlepsze wizytówki Dublina. Stolica zielonej wyspy słynie z nieprzyjaznej aury na zewnątrz i doskonałej atmosfery wewnątrz pubów na Temple Bar. Najlepiej przyjechać tu w marcu, na huczne obchody Dnia Świętego Patryka, gdy miasto rozbrzmiewa tradycyjną, folkową muzyką, a ulicami płyną korowody przebierańców i strumienie zielonego piwa.

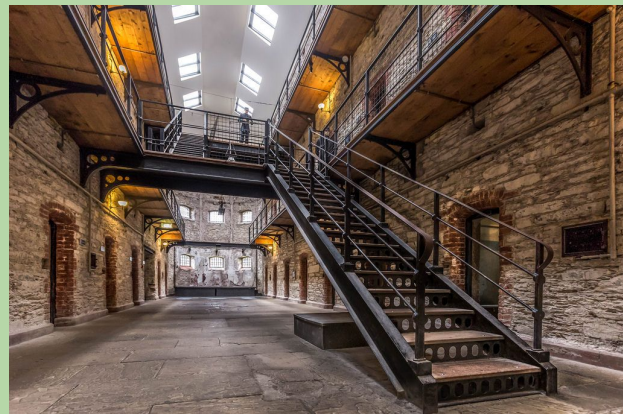
Katedra Św. Patryka

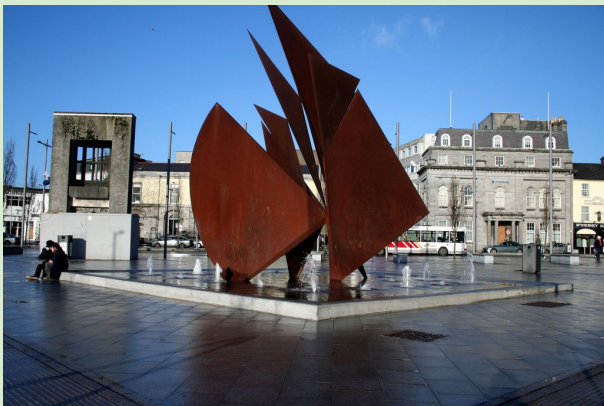

CORK

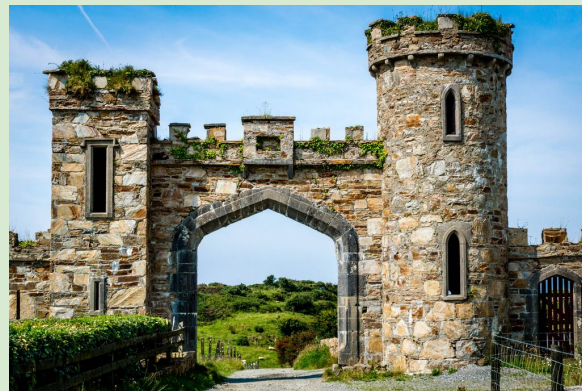
Cork leży przy ujściu rzeki Lee, a jego nazwa pochodzi od irlandzkiego zwrotu *Corcach Mór Mumhan*, którym określano bagienne tereny prowincji Munster. Poprzecinane licznymi kanałami miasto warto odwiedzić przede wszystkim ze względu na zróżnicowaną, wiktoriańską architekturę i charakterystycznego, ciemnego *stouta*, który od setek lat warzony jest w lokalnych browarniach.

GALWAY

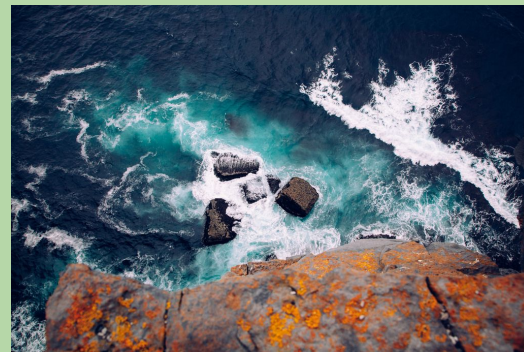
Galway to studenckie miasto, gdzie życie nocne i uliczne jest dużo ważniejsze niż zwiedzanie. Prawie co tydzień odbywa się tutaj jakiś festiwal. Ostatnio świętowali nawet **Festiwal Garneków i Naczyni blacharskich**. Równie wspaniały był festiwal Tokarek i Betoniarek, gdzie tokarze z całego świata prezentowali swoje umiejętności toczenia.

WYSPY ARAN

Wysepki Aran to jedna z większych atrakcji Irlandii, głównie ze względu na fantastyczne klify na zachodnim krańcu wysepek. Są ich aż trzy: Inis Mór, Inis Meáin, Inis Oírr. Największą jest ta pierwsza i to właśnie do niej przyplływają promy z Galway.

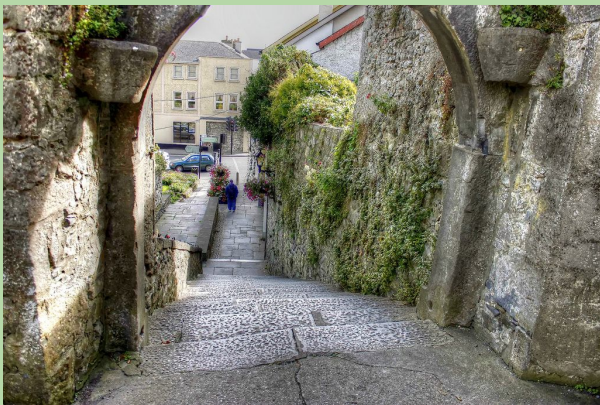

MOHER

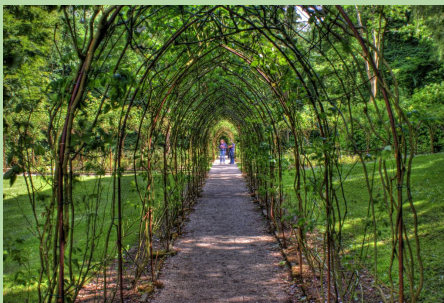
Klify Moherowe ciągną się na długości siedmiu kilometrów, osiągając miejscami aż **214 metrów** wysokości.

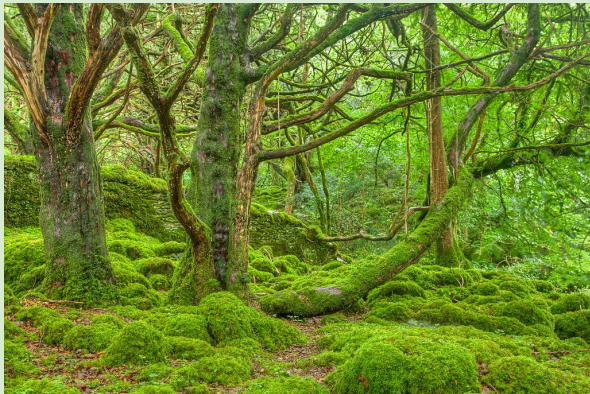

KILKENNY

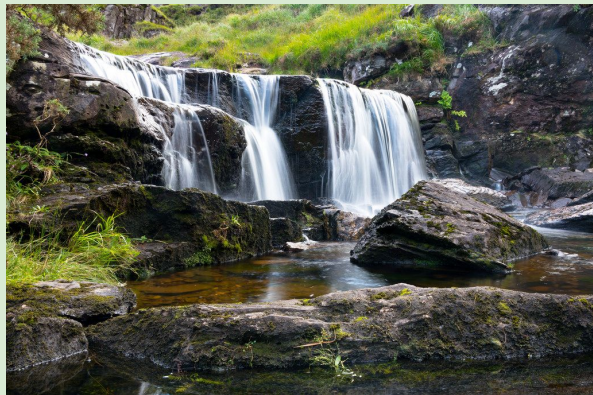
Jeśli wyobrażasz sobie zieloną Irlandię, z zamkiem zaraz przy rzece, zabudową średniowieczną, to właśnie w Kilkenny. Warto odwiedzić tutaj zamek, katedrę św. Canice i galerie rzemiosła. Co roku odbywa się tutaj festiwal - sztuki w sierpniu, oraz muzyczny na przełomie kwietnia i maja.

KILLARNEY

Killarney jest maszynką turystyczną, która olśniewa jeziorami, lasami oraz szczytami ponad 1000 metrów. Nie są to może Himalaje, ale na pewno warto spędzić tutaj weekend, ciesząc się naturą i świeżym powietrzem.

Źródła:

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Irlandia>

https://pl.wikipedia.org/wiki/Flaga_Irlandii

<https://rzucijedz.pl/ciekawostki-ze-swiata/430-irlandia-ciekawostki>

<https://podroze.onet.pl/porady/irlandia-informacje-i-ciekawostki-o-kraju/k8q1rd5>

<https://rememberingletters.files.wordpress.com/2011/10/ireland-map.jpg>

<https://ak9.picdn.net/shutterstock/videos/19686439/thumb/1.jpg>

<http://i.ebayimg.com/images/i/230947356028-0-1/s-l1000.jpg>

<https://around-ireland.blogspot.com/2010/06/irlandzki-krzyz-celtic-high-cross.html>

<https://www.eska.pl/news/dzien-swietego-patryka-ciekawostki-ktorych-mogliście-nie-znac-aa-xB9u-buss-EPm8.html>

<http://sites.psu.edu/johnsblogrcl/wp-content/uploads/sites/1083/2013/04/hurling.jpg>

<https://www.speak-up.pl/aktualnosci/dzien-swietego-patryka>

<https://www.ef.pl/blog/language/10-rzeczy-ktore-powinienes-wiedziec-o-dniu-sw-patryka/>

<https://bestracecostumes.files.wordpress.com/2015/02/leprechaun.jpg>

<http://bi.gazeta.pl/im/0/6394/z6394260Q.Dzien-Swietego-Patryka-to-swieto-irlandzkie-obchod.jpg>

<http://www.szantymaniak.pl/dane/fotocache/86/w300h258.jpg>

<https://i0.wp.com/beataslusarek.pl/wp-content/uploads/2016/08/St-Patrick-7.jpg?resize=238%2C300>

<https://static1.s-trojmiasto.pl/zdj/c/n/9/2034/620x0/2034360-Kolorem-przewodnim-Dnia-Sw-Patryka-jest-zielony-a-przysmakiem-zielone-piwo.jpg>

<http://www.dukeofyorksquare.com/wp-content/uploads/2017/02/Pancakes-2.jpg>

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/7f/Guinness_IRL.jpg

<http://www.irishroots.pl/muzyka-rodzaje.htm>

<https://static.stereogum.com/uploads/2013/09/u2.jpg>

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/48/Cillian_Vallely_on_Uilleann_Pipes.jpg/191px-Cillian_Vallely_on_Uilleann_Pipes.jpg

<http://www.irishroots.pl/taniec-rodzaje.htm>

https://pl.wikipedia.org/wiki/Taniec_irlandski#/media/Plik:Trinity_Academy_of_Irish_Dance.jpg

<https://zyciewirlandii.com/2010/03/04/riverdance-taniec-irlandski/>

<https://www.fitplanner.pl/blog/taniec-irlandski-w-polsce/>

<https://zielonamapa.pl/europa/irlandia/dublin/>

Prezentację wykonała

Amelia Zakrzewska

kl. VII d